

STANOVISKO ETICKÉ KOMISE UNIVERZITY KARLOVY K PODNĚTU Č. 1/2021.

Předkladatel podnětu:

I. A. M.

Dotčené osoby:

A. R.

Předmět podání:

Podezření na neetické chování A. R., který se při přednášce pro 6. ročník oboru Všeobecné lékařství na 2. LF UK, konané 21. 1. 2021, dopustil výroků, které snižují důstojnost vůči lidem vyznávajícím islámské náboženství a z něho vycházející společenské zvyklosti. Své tvrzení dokladuje dvěma záznamy z inkriminované on-line přednášky.

Dotčená ustanovení Etického kodexu UK:

Část I., odst. 8.

Stanovisko komise:

Komise konstatovala, že stížnost předkladatelky je oprávněná a že došlo k porušení Etického kodexu UK v části I. odstavce 8 tím, že se A. R. dopustil výroků, které by mohly být chápány jako vyjádření snižující důstojnost vůči lidem vyznávajícím islámské náboženství a z něho vycházející společenské zvyklosti. Jsme přesvědčeni, že motivací těchto vyjádření nebyla náboženská či rasová nesnášenlivost, ale pouze snaha poukázat na to, jak socioekonomické, kulturní a náboženské rozdíly mohou ovlivnit výkon lékařského povolání. To ale jistě není omluvou nevhodných vyjádření A. R..

Vysvětlení:

I.

Etická komise Univerzity Karlovy (dále jen „komise“) se případem zabývala na základě podnětu předkladatelky ze dne 8. 2. 2021.

II.

Komise zkoumala, zda jí podnět přísluší a zda nejsou překážky k jeho projednání. Brala přitom v úvahu následující okolnosti:

1. Předkladatelka byla v době podání členkou akademické obce UK.
2. Podnět se týká podezření na porušení Etického kodexu UK v části I, odstavce 8 tím, že dotčenou osobou nebyly ctěny mravní principy a zásady respektování lidských práv a základních svobod, mezi něž mimo jiné patří také právo na zachování lidské důstojnosti, osobní cti a dobré pověsti, svoboda myšlení, svědomí, náboženského vyznání a projevu. Problém spočívá v tom, že se v průběhu přednášky dotčený dopustil výroků, které by mohly být chápány jako vyjádření snižující důstojnost vůči lidem vyznávajícím islámské náboženství a z něho vycházející společenské zvyklosti.

Komise se usnesla, že podnět jí přísluší a že nejsou překážky k jeho projednání.

III.

Komise se podnětem zabývala na svém jednání dne 24. 3. 2021 na základě předkladatelkou doložených dokumentů – dvě video nahrávky dotčených úseků přednášky pana A. R. a e-mailová komunikace předkladatelky s dotčeným, ve které žádala omluvu – odeslání omluvného emailu všem účastníkům přednášky.

Předkladatelka, paní I. A. M. požadovala omluvu za nevhodné výroky např. „**muslimové jsou extrémně složitá záležitost**“, až k výroků „**bud'me rádi, že tu muslimy nemáme**“. Předkladatelka také vytyká panu profesorovi cituji: „*Stejně tak není Vaším posláním šířit dezinformace o tom, že o načasování a počtu dětí rozhoduje v islámu tchyně ženy, cituji: „**to je to právo ženy, které má jen 10, max. 20 % žen na světě, že má právo si zvolit kolik dětí bude mít a kdy je bude mít. V islámu to vůbec nepřípadá v úvahu, aby holka si řekla, že chce dvě děti, to rozhodne matka jejího manžela.**“ Tyto pohoršující, nesnášenlivé a dezinformační výroky mě jako věřící ženu uráží. Vaše svoboda slova končí tam, kde začíná svoboda druhého.*“

V odpovědi na výzvu předkladatelky k omluvě navrhl dotčený „*osobní setkání za přítomnosti Vás, děkana 2. LF UK (pokud bude mít čas), doc. R. Ch. a mojí na klinice v Motole, abychom si moje výroky vyjasnili.*“ Paní A. M. v odpovědi píše: „*vzhledem k tomu, že považujete výroky typu „**bud'me rádi, že tu muslimy nemáme**“ či chválení si toho, že „**v Jihlavě žádné nemáme**“ a další dehonestující výroky za nedorozumění, považuji naše případné setkání za bezpředmětné.*“

Komise konstatovala, že došlo k porušení Etického kodexu UK v části I. odstavce 8 tím, že se A. R. dopustil výroků, které by mohly být chápány jako vyjádření snižující důstojnost vůči lidem vyznávajícím islámské náboženství a z něho vycházející společenské zvyklosti. Jsme přesvědčeni, že motivací těchto vyjádření nebyla náboženská či rasová nesnášenlivost, ale pouze snaha poukázat na to, jak socioekonomické, kulturní a

náboženské rozdíly mohou ovlivnit výkon lékařského povolání. To ale jistě není omluvou nevhodných vyjádření pana A. R..

Stanovisko přijato komisí dne 24. 3. 2021

Hlasování komise: 7 pro, 0 proti, 0 se zdrželo

Za správnost: prof. MUDr. Zuzana Červinková, CSc., předsedkyně komise